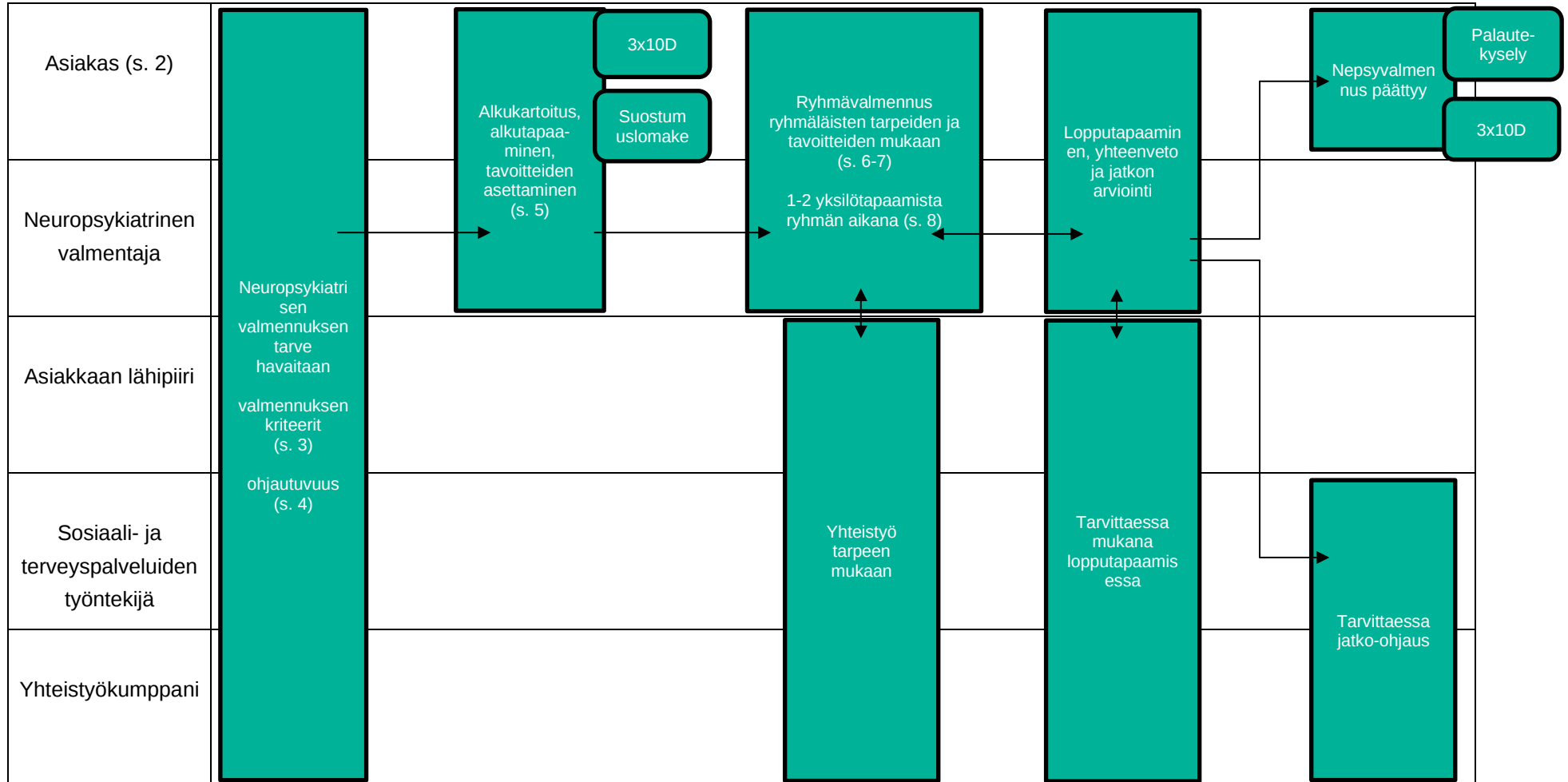

Neuropsykiatrinen ryhmävalmennus, aikuisten palvelut

Asiakas

- Neuropsykiatrinen valmennus on kohdennettu asiakkaille, joilla on neuropsykiatrisen tuen tarvetta.
- Henkilöt, joilla on toiminnanohjauksen, tarkkaavuuden, aistisäätelyn tai sosiaalisen vuorovaikutuksen haasteita
- Mikäli asiakkaan toimintakyky edellyttää tai lääkäri arvioi tarpeelliseksi lääkinnällisen kuntoutuksen toimenpiteitä tai hän on oikeutettu Kelan kuntoutukseen, ovat ne ensisijaisia valmennukseen nähden

Valmennuksen kriteerit

- Asiakkaalla on kehityksellisiä haasteita, jotka haittaavat arkiympäristöissä selviytymistä
- Ongelmat heijastuvat asiakkaan arkeen monella tavalla ja haittaavat huomattavasti hänen selviytymistään arkiympäristöissä
- Valmennuksella voidaan palauttaa asiakkaan toimintakyky tai tukea jonkin taidon kehittymistä.
- Valmennuksella voidaan tukea asiakkaan arkielämän taitojen kehittymistä
- Valmennukselle pystytään asettamaan konkreettiset, valmennuksen keinoin saavutettavissa olevat tavoitteet
- Asiakas pystyy toimimaan ryhmämuotoisessa toiminnassa
- Asiakas sitoutuu valmennusjaksoon
- Muut kuntoutukset ja terapiat ovat pääsääntöisesti este neuropsykiatriselle valmennukselle (pois lukien puheterapia ja fysioterapia). Neuropsykiatriselle valmennukselle voi olla edelleen tarve muiden kuntoutusten tai terapioiden jälkeen.
- Asiakkaan elämässä oleva akuutti kriisitilanne, joka haittaa valmennukseen keskittymistä (esim. avioero, perheen jäsenen kuolema) voi olla este neuropsykiatriselle valmennukselle. Neuropsykiatrista valmennusta voidaan harkita akuutin kriisitilanteen jälkeen, mikäli kriteerit edelleen täyttyvät.
- Akuutissa päihdeongelmassa asiakas tarvitsee ohjauksen päihhteettömyyteen ennen neuropsykiatrisen valmennuksen käynnistämistä

Ohjautuvuus neuropsykiatriseen valmennukseen

- Asiakas itse
- Perheenjäsenet
- Oppilaitokset (opettajat, kuraattorit, terveydenhoitajat)
- Perusterveydenhuolto
- Työterveyshuolto
- Lääkärit (yksityinen ja julkinen)
- Sosiaalipalvelut
- Erikoissairaanhoito (psykiatria, neurologia)
 - Jos asiakkaalla on tiiviit tapaamiset erikoissairaanhoidossa, ei ole perusteltua toteuttaa päällekkäin neuropsykiatrista valmennusta perustasolla. Perustason neuropsykiatrinen valmennus voidaan toteuttaa erikoissairaanhoidon asiakkaalle, jos hoitosuhde on seurantavaiheessa tai asiakkuus on päättymässä.
- Ohjaamo
- TE-palvelut
- 3. sektori

Tarpeen kartoittaminen ja suunnitelmassa sovittavat asiat

Neuropsykiatrisessa ryhmävalmennuksessa yhdistetään yksilöllinen tuki ja ryhmädynamiikka siten, että jokainen saa tarvitsemansa huomion ja keinot omien tavoitteidensa saavuttamiseen.

Tavoitteet ja yksilöllisesti huomioitavat tarpeet

- Tavoitteet työskentelylle (1-3 konkreettista)
- Asiakasta tukevat toimintatavat (visuaalisuus, tauot, konkreettiset harjoitukset jne.)
- Erityiset haasteet ryhmässä toimimisen suhteen (esim. keskittymisvaikeudet, ahdistus, puhevaikeudet)

Kesto

- Asiakkaan alkuperäiset ja lopputapaamiset
- Ryhmätapaamisten määrä 5-8 kertaa
- Yksilötapaamisten sisällyttäminen valmennukseen 1-2 kertaa

Ryhmän toteuttaminen

1. Ryhmän suunnittelu ja osallistujien valinta

- Määritellään kohderyhmä (esim. ADHD-, autismikirjon tai muiden neuropsykiatristen haasteiden kanssa elävät henkilöt).
- Ryhmän koko pidetään sopivan pienenä (3-6 osallistujaa), jotta yksilöllinen tuki on mahdollista.

2. Ryhmävalmennuksen rakenteen luominen

- **Tavoitteet:** Mitä ryhmäläiset haluavat saavuttaa (esim. itsesäätelyn parantaminen, arjen hallinta, sosiaalisten taitojen kehittäminen)?
- **Kesto ja aikataulu:** 6-8 tapaamista, kesto 60-90 minuuttia
- **Rakenne:** Jokaisella tapaamisella voi olla selkeä teema,
 - 1. tapaaminen: Tutustuminen ja ryhmän pelisäännöt
 - Ryhmätapaamiset: Viikoittain vaihtuva teema
 - Viimeinen tapaaminen: Tulevaisuuden suunnittelu ja päätös

3. Ohjausmenetelmät ja toimintatavat

- Käytetään ratkaisukeskeisiä ja toiminnallisia menetelmiä, kuten:
 - Keskustelua ja vertaistukea
 - Rooliharjoituksia ja käytännönläheisiä tehtäviä
 - Kuvallisia ja konkreettisia apuvälineitä (esim. ajanhallintatyökalut, kuvakortit)
 - Rentoutus- ja mindfulness-harjoituksia
 - Harjoitukset käytännön toimintaympäristössä
- Pidettäessä huolta struktuurista ja ennakoitavuudesta:
 - Tapaamisten alku ja loppu toistuvat samanlaisina
 - Selkeät ohjeet ja visuaaliset tuet, monikanavainen ohjaus
 - Mahdollisuus tarvittaessa taukoihin ja joustavuuteen
- Osallistujille voidaan antaa kotitehtäviä tai omia harjoituksia, jotka tukevat heidän omia tavoitteitaan.

4. Seuranta ja arviointi

- Osallistujien kehittymistä seurataan esimerkiksi keskusteluihin, itsearviointeihin tai lyhyillä kyselyillä.
- Ryhmältä kerätään palautetta, jotta toimintaa voidaan kehittää.
- Lopuksi voidaan laatia henkilökohtainen jatkosuunnitelma ja mahdollisesti tarjota jatkotukea.

Valmennuksen mahdolliset sisällöt

Ryhmävalmennus, toimintaympäristöt

- Ryhmän kokoontumispaikka
- Muut toimintaympäristöt, esim. kauppa, bussi, Kela...

Psykoedukaatio

Aistit

- Aistiherkkyksien kartoitus
- Aistiesteettömyyden huomiointi
- Apuvälineet
- Aistiesteettömyyskartoitus

Kuormitus ja stressitekijät

- Kartoitus
- Kuormitustekijöistä palautumisen huomiointi
- Stressinhallintataitojen opettaminen

Sosiaaliset taidot

- Ihmissuhdetaidot
- Sosiaalisten suhteiden ylläpitäminen
- Seurustelu, parisuhde
- Vanhemmuustaidot

Toiminnanohjauksen vahvistaminen

- Ennakointi
- Osittaminen
- Suunnitelmat kodinhoitoon, opiskeluun ja työssäkäyntiin
- Apuvälineet
- Struktuurin luominen arkeen

Keskittymisen ja tarkkaavuuden vahvistaminen

- Keskittymistä ja tarkkaavuutta ylläpitävät lääkkeettömät menetelmät
- Apuvälineet

Yksilötapaamiset, toimintaympäristöt

- Koti
- Oppilaitos, työssäoppimispaikka
- Työpaikka
- Valmentajan työpaikka
- Muut toimintaympäristöt

Psykoedukaatio

- Puolisolle, perheelle
- Opettajille, työpaikkaohjaajalle
- Työnantajalle
- Työkavereille, ystäville

Opiskeluvalmennus

- Luokassa, työsalissa
- Työssäoppimisjaksolla
- Opettajien tukeminen

Valmennus kotikäynneillä

- Arjen taitojen opettaminen ja ohjaaminen
- Osittaminen
- Ennakointi
- Toiminnanohjauksen suunnitelmat kirjallisesti
- Talouden hallinta

Apuvälineiden kartoitus ja hankinta**Työvalmennus**

- Työtehtävien osittaminen
- Kirjalliset ohjeet työtehtävien tekoon

Kuntoutuspolkujen suunnittelu yhdessä asiakkaan kanssa

- Kela
- Järjestöt

Konsultaatiot

- Erikoissairaanhoido
- Muut ammattiryhmät

Yhteistyö läheis- ja viranomaisverkostojen kanssa

- Palaveriinhin osallistuminen

Tutkimusten osat

- ADHD, ADD oirekartoitus
- AS-oirekartoitus
- Arto

Liitännäisoireiden havaitseminen ja huomioiminen

- Ahdistus, masennus
- Itsetuntohaasteet
- Käyttäytymisen haasteet
- Päihde
- Ravitsemus, uni
- Seksuaalisuus

Arviointi

Asiakkuuden alussa:

- Suostumus tietojen jakamiseen
- Elämänlaatumittari 3x10D

Asiakkuuden lopussa:

- Asiakaspalaute
- Elämänlaatumittari 3x10D

Jokaisen ryhmätapaamisen jälkeen

- Visuaalinen, viisiportainen palaute sekä mahdollisuus sanalliseen palautteeseen, tukee ryhmäkertojen suunnittelua, ei pilotin arviointia

Työntekijän tilastointi

- Kuukausittainen tilastointi: ryhmätapaamiset, osallistujamäärät, sovitut yksilökontaktit, etäkontaktit, lähikontaktit, peruuntuneet kontaktit, toteutuneet kontaktit yhteensä, uudet asiakkuudet, päättyneet asiakkuudet
- Asiakaskohtainen tilastointi: palveluun tulosyy, palvelun kesto, tapaamiskerrat sekä palvelun päättymissy
- Mistä asiakkaat ohjautuvat ja minne he mahdollisesti ohjautuvat valmennuksen jälkeen

Dokumentointi

Tapaamiset kirjataan oman työpaikan kirjaamiskäytännön mukaisesti käytössä olevaan asiakas- tai potilastietojärjestelmään.

SosiaaliLifeCare

- hakemus
- päätös: sosiaalinen kuntoutus; neuropsykiatrinen valmennus
- kirjaus: aikuisten palvelujen palvelutehtävä, luokitus sosiaalinen kuntoutus

LifeCare

- toimenpidekoodi: nepsyvalmennus IEY17
- jos on lääkärin asettama diagnoosi, käytetään diagnoosikoodia
- jos ei diagnoosia ole asetettu, sopivia koodeja voi olla esim. A28 toiminnanvajaus, määrittämätön tai P48 Potilaan tarpeiden/tulostyyn selvittäminen
- Suostumuslomake tallennetaan asiakkuuden suunnittelun prosessiin asiakaskertomusmerkinnällä Muu asiakasmerkintä, jonka liitteeksi suostumus lisätään. Kertomusmerkintään voi lisätä oman otsikon esim. Suostumus.